

VALTIOVARAINMINISTERIÖ
FINANSMINISTERIET

ICT-alan ilmastostrategia

1.10.2020 Leo Parkkonen

Energiaverotus, sähkö

- Sähköntuotannon polttoaineet ovat energiaverodirektiivin pakottavan säännöksen perusteella verottomia
- Sähkön verotus jakaantuu yleiseen sähköveroluokkaan I (kotitaloudet, palvelut, rakentaminen, julkinen sektori, 2,253 snt/kWh)
- ja alempaan veroluokkaan II (teollisuus, kaivostoiminta, konesalit ja maatalous, 0,703 snt/kWh), alenee hallitusohjelman mukaan EU-minimiin 0,05 snt/kWh
- Sähkön pientuotanto verotonta (tuotanto alle 800 000 kWh/vuosi)

Työryhmän raportti (<https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/handle/10024/162425>)

- Hallitusohjelman mukaan sähköveron veroluokkaan II siirretään kaukolämpöverkkoon lämpöä tuottavat lämpöpumput ja konesalit. Vuosaaren ilmastokokouksessa linjattiin lisäksi, että toimenpide pyritään toteuttamaan vuoden 2021 alusta ja että toimenpide edellyttää EU-oikeudenmukaisuuden varmistamista. Yli viiden megawatin konesalit ovat jo nyt sähköveroluokassa II.
- Työryhmän toimeksiannon mukaan asiakokonaisuuteen liittyvät seikat selvitetään erikseen ja tulokset otetaan mahdollisuuksien mukaan huomioon työryhmän työssä.
- Kirjaus liittyy laajemmin hukka- ja ylijäämälämpöjen hyödyntämiseen ja sitä kautta tavoitteeseen siirtyä lämmöntuotannossa muuhun kuin polttoon perustuvaan teknologiaan. Asiakokonaisuuteen liittyy myös lämpöpumppujen huomioiminen yhteistuotannon energiaverotuksessa. Tähän liittyviä kysymyksiä on selvitetty valtiovarainministeriön, työ- ja elinkeinoministeriön ja Verohallinnon epävirallisessa työryhmässä. Hukkalämpöön, niiden määrään ja hyödynnettävyyteen liittyen on käynnissä useita selvityksiä, jotka valmistuvat syksyn 2020 aikana.
- Kokonaisuus on osoittautunut monimutkaiseksi sekä tietojen saannin, teknisen toteutettavuuden että toimenpiteen tavoitteen saavuttamisen kannalta.
- Ensinnäkin työryhmän työn aikana on ilmennyt, että on analysoitava tarkemmin, onko toimenpiteen rajoittaminen vain kaukolämpöverkkoon liittyviin konesaleihin ja lämpöpumppuihin perusteltua ympäristö-, energia- ja elinkeinopoliittisten tavoitteiden kannalta.

Työryhmän raportti

- Toiseksi hukkalämmön määrästä, lähteistä ja potentiaalista eri tilanteissa ei ole tällä hetkellä vaikutusarvioinnin ja työryhmän johtopäätösten tekemisen kannalta riittävästi tietoa.
- Kolmanneksi käytännön tilanteita on hyvin erilaisia, joten myös vaikutukset ovat eri toimijoille erilaisia ja myös lainsäädännön tekninen toteutettavuus eri tapauksissa on varmistettava. Esimerkiksi kaukolämpöverkon, lämpöpumpun ja kaukolämmön määritelmiä ei ole valmiina, vaan ne on määriteltävä verotusta varten.
- Neljänneksi lämpöpumppujen veronalennuksen toteuttaminen edellyttää valtiontukilupaa ja mahdollisesti lisäksi neuvoston yksimielistä päätöstä. EU-prosessin yksilöidympi käynnistäminen on mahdollista vasta, kun tiedetään toimenpiteen malli, tekninen toteutus sekä vaikutusarviota ehdotetusta toimenpiteestä.
- On pidettävä mielessä, että suurten konesalien sähkövero alenee kuitenkin samaa tahtia kuin sähköveroluokan II vero.
- **Työryhmä ehdottaa**, että asiakokonaisuuden selvittämistä jatketaan erikseen siten, että se saadaan valmiiksi helmikuussa 2021. Vuoden 2021 alussa tai edellä mainitun selvityksen valmistuttua aikaisemminkin käynnistetään EU-hyväksymisprosessi. Tarkoituksena on, että muutos olisi sovellettavissa vuoden 2022 alusta. Jos kuitenkin prosessi etenee ennakoitua nopeammin, se voidaan ottaa käyttöön vuoden 2021 aikana.

Budjettiriihen linjauksia

- Teollisuuden sähkövero EU:n vähimmäistasolle 2021 alusta alkaen yhdellä kertaa
- Energiaintensiivisen teollisuuden veronpalautusjärjestelmän alasajo aloitetaan ensi vuoden alusta, siirtymäaika 4 vuotta siten, että vuodelta 2025 yritykset eivät enää ole oikeutettuja palautukseen
 - Pyritään toteuttamaan mahdollisimman tasaisesti siten painottaen, että palautuksen poistosta eniten kärsivien yritysten verorasitus nousisi voimakkaammin siirtymäkauden loppupuolella
- Lämmityspolttoaineiden verotus korotetaan nettomääräisesti 105 miljoonalla eurolla
 - Sisältää turpeen veronkorotuksen 2,7 euroa/MWh, joka on samassa suhteessa muihin lämmityspolttoaineisiin nähden.
 - Lisäksi turpeen verotuksessa otetaan käyttöön lattiahintamekanismi 2022
 - Yhteistuotannon tuesta poistetaan ns. 0,9-kerroin
- Hyötylämpöä tuottavien lämpöpumppujen ja konesalien siirto teollisuuden sähköveroluokkaan mahdollisimman pian
 - Voimaan vuoden 2021 aikana. Edellyttää päästövähennystavoitteen saavuttamisen ja toimijoiden neutraalin kohtelun kannalta tarkempaa selvittämistä (meneillään) sekä tämän jälkeen tuen hyväksyttämistä EU-prosessissa.